

Commissie Cultuurhistorisch Erfgoed

Jaarverslag 2008

Bijeenkomsten

In mei 2008 is de commissie Cultuurhistorisch Erfgoed Gemeente Oude IJsselstreek door wethouder J. Haverdil geïnstalleerd.

De commissieleden bij de installatie

Voor de Verordening op de Commissie Cultuurhistorisch Erfgoed in de gemeente Oude IJsselstreek: zie bijlage.

De CHE-commissie is in 2008 zeven keer bijeen geweest. De bijeenkomsten worden gehouden elke eerste woensdag van de maand om 19.30 uur.

Leden commissie CHE

De commissie CHE telt 10 leden.

Bij de samenstelling is gelet op spreiding over 'disciplines' (monumenten, archeologie, streekhistorie, musea) en spreiding over de gemeente (diverse dorpskernen).

De volgende leden zijn gerekruteerd uit het Monumentenplatform:

Helma Tuenter (ADW), André Tangelder (Heemkundige vereniging Old Sillevold), Peter van Toor (OVGG), Jan Tinnevelt (OVGG), Andre Janssen (OVGG). De overige leden zijn: Anita Kieft (namens Terborg Stad) Herman Hof's (ADW), Jeroen Westerman (Gelders Genootschap) en Mark Kocken, (streekarcheoloog), als agenda-lid. Ambtelijk secretaris is Frans Kroesen. De voorzitter is André Janssen. ADW = Historische werkgemeenschap Aalten Dinxperlo Wisch ; OVGG = Oudheidkundige vereniging gemeente Gendringen

Verkenning

In het begin heeft de commissie zich laten voorlichten door het Gelders Genootschap over haar taken en bezigheden.

De gemeentelijke beleidsnotitie cultuurhistorisch erfgoed van september 2006 is opgepakt als leidraad voor haar functioneren.

Het overzicht met actiepunten uit deze beleidsnotitie gebruikt de commissie als voorbeeld en tijdsplan. (Zie bijlage)

Cultuurhistorisch erfgoed en ruimtelijk beleid

De eerste stappen zijn gezet om tot een cultuurhistorische inventarisatie te komen voor de hele gemeente Oude IJsselstreek. Enkele dorpskernen worden daarbij nader gedetailleerd onderzocht. Enkele specialistische bureaus is gevraagd hiervoor een offerte uit te brengen. Het doel is om een bureau voor archeologie en cultuurhistorie te selecteren, dat de gemeentelijke archeologische verwachtingskaarten zal opstellen. Aan deze verwachtingskaart zal ook een beleidsadvieskaart worden gekoppeld, zodat iedere grondeigenaar bij voorbaat weet, wat hij bij graaf werkzaamheden kan verwachten.

Voor het tot stand komen van de archeologische verwachtingskaart is er de nodige hulp nodig van mensen uit de verschillende oudheidkundige verenigingen.

Na een uitgebreide selectieprocedure, waarbij ook een afvaardiging uit onze commissie werd betrokken, is het bureau Vestigia uit Amersfoort uit de bus gekomen.

Voor de zomer van 2009 moet dit onderwerp volgens het ingediende tijdsplan klaar zijn.

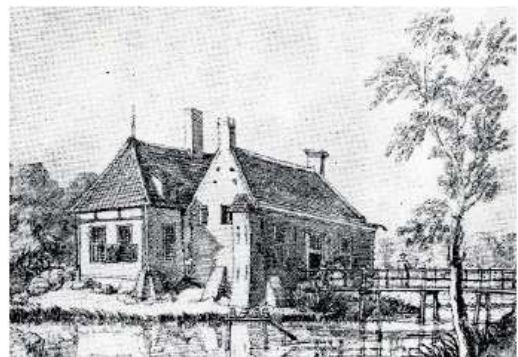
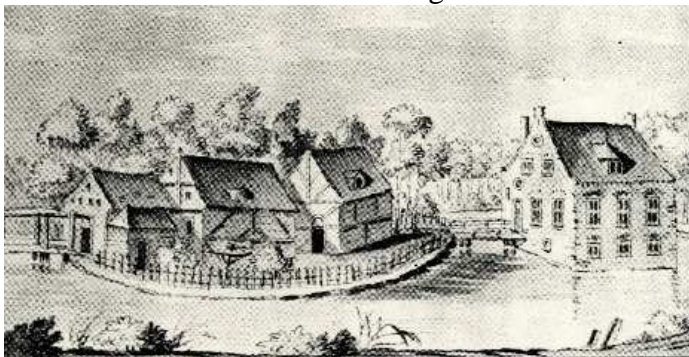
Gemeentelijke monumentenlijst

De monumentenlijst voor Breedenbroek en Voorst is afgerond.

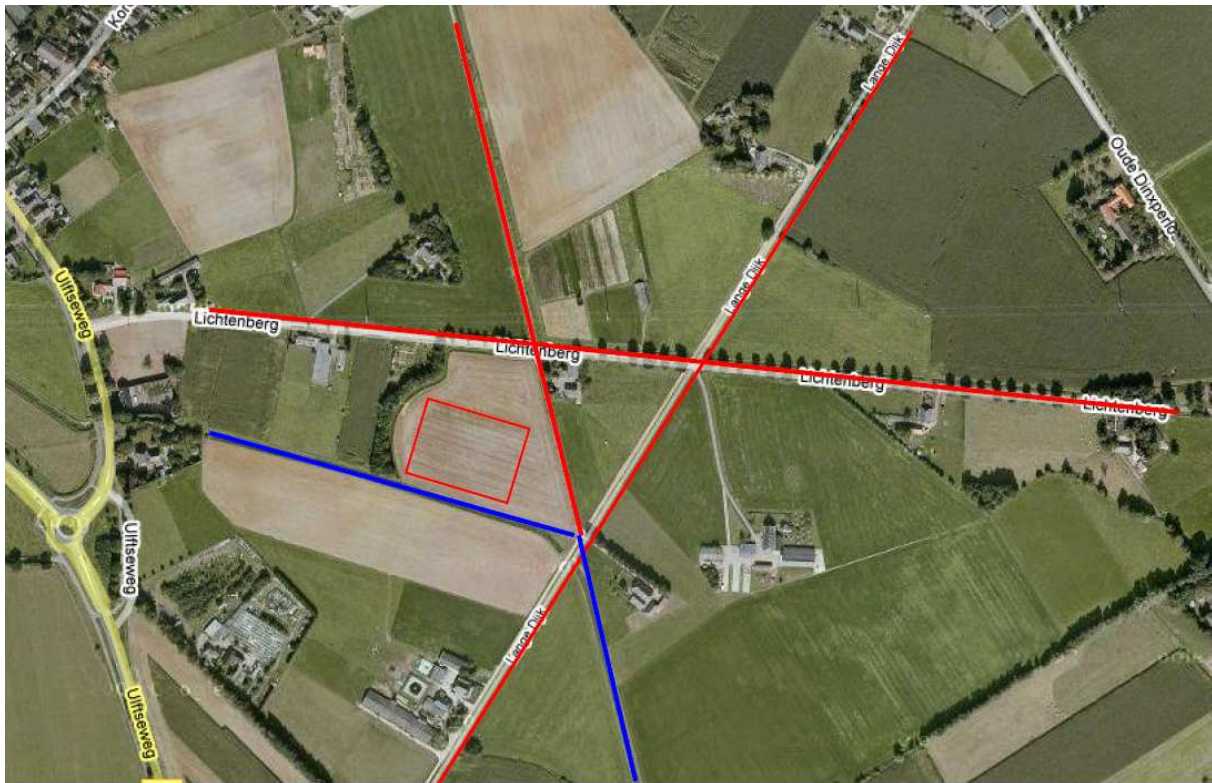
Verschillende losse onderwerpen zijn ter sprake gekomen:

- monumentenstatus fundamenten De Lichtenberg
- restant kloostermuur en grot in Silvolde
- vijf trafohuisjes
- uitbreiding Coop Varsseveld in relatie tot afbraak voormalige timmermanswerkplaats
- schaapskooi op de Heuven

De Lichtenberg

Links: tekening van het huis en de voorhof vanuit het noorden door Frans Berthuijs, 1723
Rechts: tekening van het huis vanuit het zuiden door Jan de Beyer, 1743.

Overblijfselen van het assenstelsel van de parkaanleg van het landgoed Lichtenberg, zoals thans nog zichtbaar in de wegen- en waterlopen. Rood: wegen. Blauw: waterloop. De rode rechthoek geeft bij benadering de ligging van het versterkte huis met gracht aan.

Actualisering monumentenlijst

Het Gelders Genootschap heeft informatie verstrekt over de actualisering van de gemeentelijke monumenten. Hieruit heeft de commissie een voorlopige plan van aanpak gedestilleerd

- In de voormalige gemeente Wisch zijn negentien voorgeselecteerde panden om financiële redenen niet op de monumentenlijst gekomen. Deze worden opnieuw beoordeeld en mogelijk alsnog voorgedragen om op de lijst te plaatsen
- Er wordt een groslijst samengesteld van:- kleine landschappelijke elementen,-objecten en structuren uit de wederopbouwperiode, alsmede bijzondere boerderijcomplexen.
- De in de gemeente aanwezige oorlogsmonumenten zullen in beeld worden gebracht.

Communicatie naar eigenaren en publiek

Regelmatig is er discussie geweest over de gemeentelijke website met betrekking tot monumenten. Plannen zijn in ontwikkeling om in samenwerking met andere gemeenten een digitaal loket voor archeologie en monumenten in te voeren.

Vorbereidingen zijn gestart om in mei 2009 een informatieavond voor monumenten-eigenaren te organiseren. Onderwerpen zoals de Monumentenwacht, verzekeringen, subsidies, vergunningen etc. zullen ter sprake komen.

Er worden monumentenschildjes met het gemeentewapen erop voor alle gemeentelijke monumenten gemaakt en in de loop van 2009 aan de eigenaren uitgereikt. Ook is er afgesproken dat op de gemeentepagina in de Gelderse Post maandelijks een aankondiging met agendapunten van de commissievergadering opgenomen zal worden.

Archeologie

- Bij de eerste vergadering van de commissie was de regio archeoloog Marc Kocken te gast waarbij hij een presentatie gaf over archeologie en planvorming. Daarmee verschaftte hij de commissie inzicht in de vele ingrijpende verandering op het terrein van archeologie. Verder schetste hij zijn werkzaamheden en de rol van de commissie op dit beleidsterrein. De heer Kocken zal als agendalid van de commissie bij gelegenheid de vergaderingen bijwonen.
- Een belangrijk onderdeel was het in gang zetten van de werkzaamheden verbonden aan het opstellen van de archeologische verwachtingen- en beleidskaart voor de gemeente. Door de secretaris is in nauw overleg met de regio-archeoloog een offerte aanvraag opgesteld. Aan vier bureau's is gevraagd om offerte uit te brengen. Dit heeft er in geresulteerd, dat de werkzaamheden nog in 2008 zijn gegund aan Vestigia uit Amersfoort.
- Het Monumentenplatform heeft de commissie verzocht om aandacht te schenken aan de funderingsresten van het voormalig kasteel de Lichtenberg bij Silvolde. Naar aanleiding hiervan is aan het Gelders Genootschap verzocht om hiervoor een redengevende beschrijving te op te stellen.
- De commissie is bezorgd over het uitblijven van een (tussen)rapportage van de RACM over de restanten van de watermolen bij de DRU. Op grond van die rapportage zou in de nog aan te brengen bestrating, de restanten kunnen worden aangegeven.
- Diverse actuele zaken op archeologisch gebied, zijn in de commissie besproken en zo nodig toegelicht door de regio-archeoloog Marc Kocken o.a. de vondsten in het plangebied Eskopje in Varsseveld en het onderzoek op de slotheuvel in de Heuven bij Etten. Regelmatig wordt de commissie bijgepraat over de archeologische ontwikkelingen in Terborg. De commissie is er een voorstander van om de bouwwerkzaamheden uitgebreid archeologisch te begeleiden. Er dient er naar te worden gestreefd, dat de oude bewoningssporen zo veel mogelijk worden gespaard en worden opgenomen in de nieuwbouw. Bijvoorbeeld de aangetroffen waterput van Bentheimer zandsteen.

Archeologische opgravingen in Terborg

Gemeentelijke eigendommen met cultuurhistorische waarde

De gemeente is eigenaar van monumentale panden (zoals molens), oorlogsmonumenten, kunstvoorwerpen, oude begraafplaatsen, objecten, etc. Kortom de gemeente is zelf eigenaar van veel cultuurhistorisch erfgoed.

Ingang voormalige begraafplaats aan de Wiekenseweg in Gendringen

De commissie is bezorgd over het onderhoud, de bewaring en conservering van dit alles.

De commissie vraagt zich af of er een gemeentelijk overzicht is van al deze bezittingen en vooral welk gemeentelijk beleid er is betreffende beheer en onderhoud.

Voor het jaar 2009 is duidelijkheid aangaande dit onderwerp één van de belangrijke punten van de commissie, waar nodig gevolgd door beleidsvoorstellen om beheer en onderhoud op lange termijn te verbeteren.

De molen van Gerritsen in Silvolde

De voorzitter : André Janssen
De Secretaris : Frans Kroesen

Bijlage 1

Verordening op de Commissie Cultuurhistorisch Erfgoed in de gemeente Oude IJsselstreek

Bijlage 2

Actiepunten uit de Beleidsnotitie Cultuurhistorisch Erfgoed